

LEKARZ NA WOJNIE

Studia z historii literatury i medycyny

**Redakcja
Edward Białek i Dariusz Lewera**

Wrocław 2020

Lekarz na wojnie.
Studia z historii literatury i medycyny

Redakcja Edward Białek i Dariusz Lewera

Wrocław 2020

Recenzenci

Prof. dr hab. Stanisław Bereś

Prof. dr hab. Michał Musielak

Publikację wsparli finansowo:

Dziekan Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Wrocławskiego

Instytut Filologii Germańskiej Uniwersytetu Wrocławskiego

Komisja Historyczna Dolnośląskiej Izby Lekarskiej

Na okładce: Odo Bujwid (zdjęcie ze zbiorów Narodowego Archiwum Cyfrowego)

© Copyright by Authors and Quaestio, 2020

ISBN 978-83-65815-30-9

Quaestio

www.quaestio.com.pl

tel. (48) 784 614 124, e-mail: biuro@quaestio.com.pl

Spis treści

Przedmowa	7
Ewa Fiuk	
O opowiadaniu i umieraniu. <i>Angielski pacjent</i> Anthony'ego Minghelli	9
Maciej Walkowiak	
Trzy wojny Gottfrieda Benna.	
Lekarz i poeta na frontach konfliktów zbrojnych oraz intelektualnych	23
Edward Białek, Justyna Radłowska	
Opieka medyczna nad rannymi jeńcami wojennymi w świetle autobiografii Hansa Zuchholda <i>Aus der Hölle empor. Erlebnisse eines aus russischer Kriegsgefangenschaft Ausgetauschten</i> (1917)	41
Natalia Południak	
Mit o dobrym doktorze w powieści Heinza G. Konsalika <i>Der Arzt von Stalingrad:</i> Fritz Böhler i jego pierwowzór Ottmar Kohler	63
Ewa Jarosz-Sienkiewicz	
„Bleib übrig!” Ulrich Frodien o ojcu lekarzu i służbie zdrowia w III Rzeszy	93
Halina Uchto, Beata M. Uchto-Żywica	
Obraz wojny w twórczości pisarza i lekarza Michaiła Bułhakowa	105
Jan Pacholski	
Aptekarz historykiem wojskowości. Theodor Fontane jako korespondent wojenny	123
Bartłomiej Siek, Piotr Paluchowski	
Militaryjne i medyczne wątki w prozie Jarosława Iwaszkiewicza na przykładzie <i>Sławy i chwały</i>	151

Małgorzata Jaszczuk-Surma, Leszek Duszyński	
Lekarz w „czasach pogardy”: ratować życie – ocalić człowieczeństwo.	
Wokół literackich świadectw epoki	161
Grzegorz Kowal	
Lekarz na wojnie. Janusz Korczak	177
Dariusz Lewera	
Stary Lekarz i wojna.	
Odo Bujwid w świetle <i>Pamiętników</i> z lat 1939–1942	191
Urszula Glensk	
Ludwik Hirszfeld: epidemiolog w piekle.	223
Małgorzata Krzysztofik	
Etos lekarza w świetle wojskowych podręczników	
i instrukcji medycznych z czasów II Rzeczypospolitej	241
Zbigniew Kopociński, Krzysztof Kopociński	
Służba lekarza wojskowego, wojna i okupacja	
z perspektywy cichociemnego Alfreda Paczkowskiego	257
Piotr Sobolewski	
Janusz Jerzy Sobolewski,	
student medycyny w Oddziale Specjalnym „Juliusz”	281
Jerzy Gapys	
Niemiecka zagłada elit. Eksterminacja inteligencji polskiej	
w latach 1939–1945 na kartach pamiętnika	
Wincentego Sobolewskiego – lekarza sandomierskiego.	297
Aleksandra Solarewicz	
Na SOR-ze siedem dni w tygodniu. Mjr dr Stanisław Stuchły	
(1888–1944) i tajna chirurgia w Nowym Sączu	315
Anna Wzorek	
Doktora Eugeniusza Łazowskiego „immunologiczna wojna”	
z Niemcami (o wspomnieniach <i>Prywatna wojna</i>).	331
Agnieszka Pawłowska-Kubik	
„A w lasach ludzi moc”. Partyzantka w Puszczy Solskiej	
w czasie II wojny światowej we wspomnieniach lekarzy	
Zygmunta Klukowskiego i Stanisława Pojaska.	343
Aleksandra Bendowska, Ewa Baum	
Shiro Ishii – lekarz, mikrobiolog, eksperymentator,	
główny pomysłodawca i wykonawca	
programu broni biologicznej w Japonii.	365
Indeks osób	379